ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 19.6.2025 г.
COM(2025) 316 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

относно упражняването на правомощието за приемане на делегирани актове, предоставено на Комисията по силата на Регламент (ЕС) 2016/429 за заразните болести по животните (Законодателство за здравеопазването на животните)

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

относно упражняването на правомощието за приемане на делегирани актове, предоставено на Комисията по силата на Регламент (ЕС) 2016/429 за заразните болести по животните (Законодателство за здравеопазването на животните)

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Регламент (ЕС) 2016/429 за заразните болести по животните (Законодателство за здравеопазването на животните)[1] бе приет през 2016 г. Регламентът влезе в сила на 21 април 2016 г. и се прилага от 21 април 2021 г.

Регламентът заменя целия корпус от напълно хармонизирано законодателство за здравеопазването на животните (39 директиви и регламенти) и осигурява по-опростена и по-гъвкава регулаторна уредба, като същевременно гарантира основан в по-голяма степен на риска подход за определяне на ветеринарно-здравните изисквания, по-добра подготвеност за появата на болести, както и профилактика и контрол на заразни болести от списъка.

Освен това той пояснява ролята на различните участници в областта на здравеопазването на животните и осигурява възможности да се намали административната тежест за земеделските стопани, други оператори и компетентните органи, без да се прави компромис със здравния статус на животните в Съюза. В допълнение към това регламентът осигурява по-подходящи инструменти за справяне с кризисни ситуации (например нововъзникващи болести) или за преодоляване на конкретни рискове (например антимикробна резистентност) и допринася за намаляване на икономическите загуби, дължащи се на възникнали огнища на болести.

В съответствие с неговите разпоредби на Комисията се предоставя правомощието да приема голям брой актове за изпълнение и делегирани актове. Той също така включва задължение за Комисията да докладва на съзаконодателя относно упражняването на съдържащите се в него делегирани правомощия.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ

Настоящият доклад е изготвен във връзка с изискването по член 264, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2016/429. Съгласно посочената разпоредба правомощието за приемане на делегирани актове във връзка с въпросите, изброени в нея, се предоставя на Комисията за срок от пет години, считано от 20 април 2016 г., като от Комисията се изисква да изготви доклад относно делегираното правомощие най-късно девет месеца преди изтичането на петгодишния срок. Предходният доклад беше публикуван на 12 февруари 2021 г.[2].

В съответствие с член 264, параграф 3 на Комисията се предоставя правомощието да приема делегираните актове, посочени в член 3, параграф 5, член 5, параграф 2, член 5, параграф 4, член 14, параграф 3, член 16, параграф 2, член 18, параграф 3,

[1] *ОВ L 84, 31.3.2016 г., стр. 1.*

[2] COM/2021/57 final

член 20, параграф 3, член 29, член 31, параграф 5, член 32, параграф 2, член 37, параграф 5, член 39, член 41, параграф 3, член 42, параграф 6, член 47, параграф 1, член 48, параграф 3, член 53, параграф 2, член 54, параграф 3, член 55, параграф 2, член 58, параграф 2, член 63, член 64, параграф 4, член 67, член 68, параграф 2, член 68, параграф 3, член 70, параграф 3, член 72, параграф 2, член 73, параграф 3, член 74, параграф 4, член 76, параграф 5, член 77, параграф 2, член 87, параграф 3, член 94, параграф 3, член 97, параграф 2, член 101, параграф 3, член 106, параграф 1, член 109, параграф 2, член 118, параграф 1, член 118, параграф 2, член 119, параграф 1, член 122, параграф 1, член 122, параграф 2, член 125, параграф 2, член 131, параграф 1, член 132, параграф 2, член 135, член 136, параграф 2, член 137, параграф 2, член 138, параграф 3, член 139, параграф 4, член 140, член 144, параграф 1, член 146, параграф 1, член 147, член 149, параграф 4, член 151, параграф 3, член 154, параграф 1, член 156, параграф 1, член 160, параграф 1, член 160, параграф 2, член 161, параграф 6, член 162, параграф 3, член 162, параграф 4, член 163, параграф 5, член 164, параграф 2, член 165, параграф 3, член 166, параграф 3, член 167, параграф 5, член 168, параграф 3, член 169, параграф 5, член 176, параграф 4, член 181, параграф 2, член 185, параграф 5, член 189, параграф 1, член 192, параграф 2, член 197, параграф 3, член 200, параграф 3, член 201, параграф 3, член 202, параграф 3, член 203, параграф 2, член 204, параграф 3, член 205, параграф 2, член 211, параграф 1, член 213, параграф 1, член 214, член 216, параграф 4, член 218, параграф 3, член 221, параграф 1, член 222, параграф 3, член 223, параграф 6, член 224, параграф 3, член 228, параграф 1, член 230, параграф 3, член 234, параграф 2, член 237, параграф 4, член 239, параграф 2, член 240, параграф 2, член 241, параграф 2, член 242, параграф 2, член 245, параграф 3, член 246, параграф 3, член 249, параграф 3, член 252, параграф 1, член 254, член 263, член 271, параграф 2, член 272, параграф 2, член 279, параграф 2 и член 280, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2016/429.

В член 264, параграф 3 от същия регламент се посочва, че делегирането на правомощия се продължава мълчаливо за срокове с еднаква продължителност, освен ако Европейският парламент или Съветът не възразят срещу подобно продължаване не по-късно от три месеца преди изтичането на всеки срок, докато член 264, параграф 4 гласи, че делегирането на правомощия може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета.

3. УПРАЖНЯВАНЕ НА ДЕЛЕГИРАНОТО ПРАВОМОЩИЕ

От 2018 г. нататък Комисията упражни правомощието, делегирано на основание Регламент (ЕС) 2016/429, и през 2021 г. изготви доклад относно упражненото правомощие за периода 2016 — 2021 г.([3]).

Настоящият доклад е вторият доклад относно упражнените правомощия по силата на посочения регламент и обхваща петгодишния период след последния доклад — от 2021 г. нататък.

През периода на докладване Комисията използва делегираните си правомощия, като прие следните делегирани актове:

- Делегиран регламент (ЕС) 2022/139 на Комисията от 16 ноември 2021 г. за допълнение на Регламент (ЕС) 2016/429 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на управлението, съхранението и подмяната на запасите в банките на Съюза за антигени, ваксини и диагностични реактиви

([3]) COM/2021/57 final

и по отношение на изискванията за биологична сигурност, биологична безопасност и ограничаване на биологичното въздействие във връзка с дейността на тези банки ([4]);

- Делегиран регламент (ЕС) 2023/361 на Комисията от 28 ноември 2022 г. за допълнение на Регламент (ЕС) 2016/429 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на правила за употребата на определени ветеринарни лекарствени продукти за целите на профилактиката и контрола на определени болести от списъка ([5]);

- Делегиран регламент (ЕС) 2024/2623 на Комисията от 30 юли 2024 г. за допълнение на Регламент (ЕС) 2016/429 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на правилата за одобряване и признаване на статут свободен от болест за компартменти, в които се отглеждат сухоземни животни ([6]).

Към настоящия момент Комисията е използвала 85 от предоставените ѝ 110 правомощия да приема делегирани актове съгласно предвиденото в Регламент (ЕС) 2016/429.

Таблицата по-долу показва допълнителните актове, приети след публикуването на предходния доклад, и съответните правомощия, посочени в Регламент (ЕС) 2016/429.

([4]) *ОВ L 23, 2.2.2022 г., стр. 1—10.*

([5]) *ОВ L 52, 20.2.2023 г., стр. 1—42.*

([6]) *ОВ L, 2024/2623, 4.10.2024 г.*

Делегиран акт	Правомощия в Регламент (ЕС) 2016/429
Делегиран регламент (ЕС) 2022/139 на Комисията от 16 ноември 2021 г. за допълнение на Регламент (ЕС) 2016/429 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на управлението, съхранението и подмяната на запасите в банките на Съюза за антигени, ваксини и диагностични реактиви и по отношение на изискванията за биологична сигурност, биологична безопасност и ограничаване на биологичното въздействие във връзка с дейността на тези банки	Член 48, параграф 3
Делегиран регламент (ЕС) 2023/361 на Комисията от 28 ноември 2022 г. за допълнение на Регламент (ЕС) 2016/429 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на правила за употребата на определени ветеринарни лекарствени продукти за целите на профилактиката и контрола на определени болести от списъка	Член 47, параграф 1
Делегиран регламент (ЕС) 2024/2623 на Комисията от 30 юли 2024 г. за допълнение на Регламент (ЕС) 2016/429 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на правилата за одобряване и признаване на статут свободен от болест за компартменти, в които се отглеждат сухоземни животни	Член 37, параграф 5

Освен това няколко делегирани регламента, приети преди 2021 г. и включени в предходния доклад, бяха изменени, както следва:

Делегиран регламент:	Изменен с:	Правомощия в Регламент (ЕС) 2016/429
Делегиран регламент (ЕС) 2019/2035 на Комисията от 28 юни 2019 г. за допълнение на Регламент	Делегиран регламент (ЕС) 2020/1625 на Комисията от 25 август 2020 г. ([8])	Член 118, параграф 1 и член 118, параграф 2

([8]) *ОВ L 366, 4.11.2020 г., стр. 1.*

(ЕС) 2016/429 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на правилата за животновъдните обекти, в които се отглеждат сухоземни животни, и за люпилните и за проследимостта на определени отглеждани сухоземни животни и яйца за люпене ([7])	Делегиран регламент (ЕС) 2021/2168 на Комисията от 21 септември 2021 г. ([9])	Член 94, параграф 3, член 97, параграф 2, член 118, параграф 1, член 118, параграф 2, член 122, параграф 2
	Делегиран регламент (ЕС) 2023/590 на Комисията от 12 януари 2023 г. ([10])	Член 3, параграф 5, член 87, параграф 3, член 94, параграф 3, член 97, параграф 2, член 101, параграф 3, член 106, параграф 1, член 118, параграф 1, член 118, параграф 2, член 119, параграф 1, член 122, параграф 2, член 271, параграф 2, член 279, параграф 2
Делегиран регламент (ЕС) 2020/686 на Комисията от 17 декември 2019 г. за допълнение на Регламент (ЕС) 2016/429 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на одобряването на животновъдни обекти за зародишни продукти и на изискванията за проследимост и ветеринарно-здравните изисквания при движение в рамките на Съюза на зародишни продукти от определени отглеждани сухоземни животни ([11])	Делегиран регламент (ЕС) 2021/880 на Комисията от 5 март 2021 г. ([12])	Член 122, параграф 1, член 122, параграф 2, член 160, параграф 1, член 160, параграф 2, член 162, параграф 3, член 162, параграф 4, член 163, параграф 5, член 164, параграф 2, член 165, параграф 3, член 279, параграф 2
	Делегиран регламент (ЕС) 2023/647 на Комисията от 13 януари 2023 г. ([13])	Член 160, параграф 1, член 160, параграф 2, член 162, параграф 4 и член 164, параграф 2
Делегиран регламент (ЕС) 2020/687 на Комисията от 17 декември 2019 г. за допълнение на Регламент	Делегиран регламент (ЕС) 2021/1140 на	Член 67, първа алинея, член 272, параграф 2

([7]) *ОВ L 314, 5.12.2019 г., стр. 115.*

([9]) *ОВ L 438, 8.12.2021 г., стр. 38.*

([10]) *ОВ L 79, 17.3.2023 г., стр. 46.*

([11]) *ОВ L 174, 3.6.2020 г., стр. 1.*

([12]) *ОВ L 194, 2.6.2021 г., стр. 1.*

([13]) *ОВ L 81, 21.3.2023 г., стр. 1.*

(ЕС) 2016/429 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на правила за профилактика и контрол на някои болести от списъка ([14])	Комисията от 5 май 2021 г. ([15])	
	Делегиран регламент (ЕС) 2023/751 на Комисията от 30 януари 2023 г. ([16])	Член 67
Делегиран регламент (ЕС) 2020/688 на Комисията от 17 декември 2019 г. за допълнение на Регламент (ЕС) 2016/429 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на ветеринарно-здравните изисквания във връзка с движението в рамките на Съюза на сухоземни животни и на яйца за люпене ([17])	Делегиран регламент (ЕС) 2021/1706 на Комисията от 14 юли 2021 г. ([18])	Член 131, параграф 1, член 135, член 136, параграф 2, член 140, член 144, параграф 1, член 147, член 156, параграф 1
	Делегиран регламент (ЕС) 2023/118 на Комисията от 23 септември 2022 г. ([19])	Член 140, буква б), член 149, параграф 4
	Делегиран регламент (ЕС) 2023/2515 на Комисията от 8 септември 2023 г. ([20])	Член 131, параграф 1, букви в) и г), член 132, параграф 2, член 140, буква б), член 144, параграф 1, букви а) и б), член 146, параграф 1, член 149, параграф 4
	Делегиран регламент (ЕС) 2024/3160 на Комисията от 9 октомври 2024 г. ([21])	Член 131, параграф 1, букви в) и г)
Делегиран регламент (ЕС) 2020/689 на Комисията от 17 декември 2019 г. за допълнение на Регламент (ЕС) 2016/429 на	Делегиран регламент (ЕС) 2021/881 на Комисията от 23 март 2021 г. ([23])	Член 29, уводното изречение и букви а) и г), член 31, параграф 5, уводното изречение и букви а)

([14]) *ОВ L 174, 3.6.2020 г., стр. 64.*

([15]) *ОВ L 247, 13.7.2021 г., стр. 50.*

([16]) *ОВ L 100, 13.4.2023 г., стр. 7.*

([17]) *ОВ L 174, 3.6.2020 г., стр. 140.*

([18]) *ОВ L 339, 24.9.2021 г., стр. 56.*

([19]) *ОВ L 16, 18.1.2023 г., стр. 1.*

([20]) *ОВ L, 2023/2515, 14.11.2023 г.*

([21]) *ОВ L, 2024/3160, 20.12.2024 г.*

([23]) *ОВ L 194, 2.6.2021 г., стр. 10.*

Европейския парламент и на Съвета по отношение на правилата за надзор, програмите за ликвидиране и статута „свободен от болест“ за някои болести от списъка и нововъзникващи болести ([22])		и б), член 32, параграф 2, уводното изречение и буква в), член 41, параграф 3, уводното изречение и букви а) и б), член 42, параграф 6
	Делегиран регламент (ЕС) 2023/1570 на Комисията от 23 май 2023 г. ([24])	Член 42, параграф 6
	Делегиран регламент (ЕС) 2023/1798 на Комисията от 10 юли 2023 г. ([25])	Член 29, букви а) и г), член 37, параграф 5, член 39, член 41, параграф 3
Делегиран регламент (ЕС) 2020/692 на Комисията от 30 януари 2020 г. за допълнение на Регламент (ЕС) 2016/429 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на правилата за въвеждането в Съюза на пратки с някои животни, зародишни продукти и продукти от животински произход и за движението им и боравенето с тях след въвеждане ([26])	Делегиран регламент (ЕС) 2021/1703 на Комисията от 13 юли 2021 г. ([27])	Член 234, параграф 2, член 237, параграф 4, член 239, параграф 2
	Делегиран регламент (ЕС) 2021/1705 на Комисията от 14 юли 2021 г. ([28])	Член 234, параграф 2, член 237, параграф 4, член 239, параграф 2, член 279, параграф 2
	Делегиран регламент (ЕС) 2022/54 на Комисията от 21 октомври 2021 г. ([29])	Член 239, параграф 2
	Делегиран регламент (ЕС) 2023/119 на Комисията от 9 ноември 2022 г. ([30])	Член 3, параграф 5, член 234, параграф 2, член 237, параграф 4, член 239, параграф 2

([22]) *ОВ L 174, 3.6.2020 г., стр. 211.*

([24]) *ОВ L 192, 31.7.2023 г., стр. 9.*

([25]) *ОВ L 233, 21.9.2023 г., стр. 24.*

([26]) *ОВ L 174, 3.6.2020 г., стр. 379.*

([27]) *ОВ L 339, 24.9.2021 г., стр. 29.*

([28]) *ОВ L 339, 24.9.2021 г., стр. 40.*

([29]) *ОВ L 10, 17.1.2022 г., стр. 1.*

([30]) *ОВ L 16, 18.1.2023 г., стр. 5.*

Някои от правомощията в Регламент (ЕС) 2016/429 не са използвани до този момент поради посочените по-долу причини.

- Досега не са използвани правомощията съгласно член 14, параграф 3 относно задачите, които компетентните органи могат да делегират на ветеринарни лекари, различни от официалните ветеринарни лекари, и съгласно член 16, параграф 2 относно мерките за безопасност в лабораториите. Комисията продължава да оценява необходимостта от подготвянето на специфични актове във връзка с тези две правомощия.

- Досега не са използвани правомощията съгласно член 18, параграф 3 и член 20, параграф 3 във връзка с уведомяването и докладването за болести. Комисията ще оцени необходимостта от предприемане на действия в това отношение с оглед на опита от практическото прилагане на новите правила. Същото важи за правомощията съгласно член 151, параграф 3 относно личните декларации във връзка със сухоземни животни и член 167, параграф 5 във връзка с дерогациите от задължението за сертифициране във връзка с движението на продукти от животински произход.

- Досега не е използвано правомощието съгласно член 109, параграф 2 относно въвеждането в компютърна база данни за отглежданите сухоземни животни на информация относно животински видове, различни от посочените в основния регламент. Независимо от това то трябва да бъде разширено, за да позволи на Комисията да определи изисквания за компютърната база данни за тези животински видове, ако или когато възникне такава необходимост в бъдеще. В съответствие с тази разпоредба Комисията непрекъснато оценява необходимостта от изготвяне на делегиран акт, в който да бъдат определени такива изисквания.

- Досега не са използвани правомощията съгласно член 138, параграф 3 и член 139, параграф 4 във връзка с правилата за предоставяне от компетентните органи на дерогации за определени видове движение на сухоземни животни. Подобни условия важат за правомощията съгласно членове 200 и 204 относно определени видове движение на водни животни и съгласно член 214 във връзка с правилата за ветеринарно здравно сертифициране за определени видове движение на водни животни. Комисията непрекъснато ще оценява необходимостта от предприемане на действия в това отношение с оглед на опита от практическото прилагане на новите правила.

- Досега не е използвано правомощието съгласно член 228, което позволява на Комисията да определи ветеринарно-здравните изисквания за „други видове животни“, т.е. животни, които не са нито сухоземни, нито водни. Към настоящия момент Комисията не е предприела действия, но следва да бъде в състояние да определи ветеринарно-здравните изисквания за такива животни (например влечуги, земноводни), когато съответният риск за здравето изисква по-подробни или специфични правила за проследимост, профилактика или контрол на болести за такива видове.

- Досега не е използвано правомощието съгласно член 230, параграф 3 за ограничаване на възможността държавите членки да изготвят списъци на трети държави, от които могат да разрешат да бъдат въвеждани определени стоки в Съюза, при липсата на списъците, които трябва да бъдат установени в законодателството на Съюза. Все още не са установени списъци на трети държави в законодателството на Съюза, които да обхващат всички стоки. Комисията следи отблизо развитието по отношение на списъците и оценява

необходимостта от приемане на правила въз основа на това правомощие. Поради това Комисията смята да се запази това правомощие за в бъдеще от съображения за предпазливост.

- Съгласно членове 240 — 242 на Комисията се предоставят правомощия да определи на равнището на Съюза специфични предпазни и превантивни мерки, включително за биологична сигурност, във връзка с въвеждането в Съюза на определени продукти и транспортни средства. Тези правомощия са важни, тъй като те осигуряват възможност за разработването на такива правила в бъдеще, за да се предотврати разпространението на болести по животните в ЕС и да се допринесе за укрепването на биологичната сигурност по външните граници на ЕС.
- В ход е работата по делегиран акт относно движението с нетърговска цел на домашни любимци, като се използват правомощията по част VI (членове 245 — 254) от Регламент (ЕС) 2016/429, и приемането му е планирано за 2025 г.
- През периода на докладване не беше използвано правомощието съгласно член 263 за изменение на приложение III към Регламент (ЕС) 2016/429, тъй като не бяха налице таксономични промени, които да наложат такова изменение. Такива таксономични промени могат да настъпят по всяко време и е възможно да се наложи Комисията да реагира според случая и да въведе необходимите изменения.

4. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Предвид факта, че Регламент (ЕС) 2016/429 е в сила от 21 април 2021 г. и че досега правомощията се използвани в много голяма степен и в полза на държавите членки и на секторите на селското стопанство и аквакултурите в Съюза, Комисията смята, че е необходимо да се продължи делегирането на всички правомощия за приемане на делегирани актове, както са предвидени в посочения регламент, и след изтичането на настоящия петгодишен срок. Възможността за разработване на правила въз основа на правомощията остава важна, за да се осигури необходимата гъвкавост при изпълнението на правилата и при тяхното опростяване и пояснява, да се гарантира редовното им адаптиране към най-новите научни стандарти и да се даде възможност на Комисията да предприема мерки в области, в които досега не го е правила, но е възможно да възникне такава необходимост в бъдеще.